

Nya regler om trikloretylen

Trikloretylen (CAS-nr 79-01-6) ofta kallad ”tri” har tagits upp på bilaga XIV till Reach. Det betyder att den som vill använda och släppa ut trikloretylen på EU-marknaden efter den 21 april 2016 måste söka tillstånd hos den Europeiska kemikaliemyndigheten ECHA i Helsingfors senast den 21 oktober 2014.

De nya reglerna innebär att det från och med den 21 april 2016 inte längre går att tillämpa de svenska reglerna om förbud och möjligheten till dispens i förordning (1998:944) samt (KIFS 2008:2). Kemikalieinspektionen kommer därför inte att kunna hantera dispensansökningar och bevilja dispens för att använda trikloretylen efter den 21 april 2016.

Trikloretylen

Trikloretylen är ett ämne som bland annat används som avfettningsmedel för metall och som laboratoriekemikalie. Det är förbjudet att använda trikloretylen i kemiska produkter för konsumentbruk, enligt den europeiska kemikalieförordningen Reach.

I Sverige har det varit förbjudet att använda trikloretylen och metylenklorid yrkesmässigt sedan den 1 januari 1996. Undantag gäller för användning av trikloretylen i forskning och utveckling. År 2000 prövades de svenska bestämmelserna, varvid EG-domstolen meddelade att förbud och villkorade individuella dispenser för yrkesmässig användning av trikloretylen befanns vara motiverade med hänsyn till skyddet av människors hälsa.

Länsstyrelsen har uppgift om att följande företag i Skåne använder trikloretylen:

- MIP Technolegenden AB, Lund
- Metso Minerals Sweden AB, Trelleborg
- Lumek Bandservice AB, Landskrona
- Bjärnums Stålprodukter AB, Bjärnum
- Jensens Svartoxidering KB, Malmö

Alternativ

Erfarenhetsmässigt kan man i många fall hitta vattenbaserade alternativ som kan ersätta triavfettning. Det finns idag åtskilliga fall där detta har visats i praktisk drift. Dock finns det begränsningar när det gäller flexibilitet och möjlighet att processa gods av olika material i samma anläggning. Vidare kommer svårigheten med trånga spalter och hålutrymmen.

På senare tid föreligger positiva erfarenheter från drift av anläggningar baserade på propylen-glykoleter. Detta alternativ synes ha goda möjligheter att kunna ersätta triavfettning i de flesta fall. I enstaka fall kan valet hänga på förmågan att avfetta trånga spalter eller skillnad mellan lösningsmedlens kapacitet att fysikaliskt-kemiskt lösa olika typer av föroreningar. Vilket medel som är det bättre härvidlag kan bara avgöras med praktiska försök och uppföljande analyser. Det ska slutligen också framhållas att glykoleterbaserade anläggningar bör kunna konkurrera med vattenbaserade alternativ på grund av de tekniska fördelar som lyfts fram ovan.

Fördelar med lösningsmedelsbaserade alternativ kan sammanfattas enligt följande

- Mindre risk för materialangrepp på gods
- Gods kan köras flexibelt oavsett typ av material
- Bättre rengöringsförmåga i spalter och trånga utrymmen
- Enklare torkningsprocedur, särskilt utslagsgivande vid gods med komplicerad geometri
- Mindre tendens till torkfläckar eller ytomvandlingar
- I allmänhet mindre krav på anläggningsyta
- Mindre avfallsvolymer

Vattenbaserade alternativ har övergripande fördelar i form av

- Bättre rengöringsförmåga i avseende på partiklar
- Ingen exponering av personal för organiska ämnen i luft
- Inga utsläpp till luft

Tillsynsåtgärder

Länsstyrelsen uppmanar länets miljökontor och miljöförbund att i samband med kommande tillsynsbesök avseende miljöfarlig verksamhet kartlägga om fler företag använder trikloretylen, informera om gällande dispensregler och kommande tillståndsplikt samt om möjligt påskynda utfasningen av trikloretylen med stöd av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

Vidare uppmanas länets miljökontor och miljöförbund att identifiera vilka företag i kommunen som använder sådana ämnen som idag ingår i bilaga XIV till Reach för vilka kommer att krävas tillstånd av Echa att använda. Slutdatum för ansökan respektive slutdatum för användning framgår av bifogad lista (se nedan).

OBS! Nya ämnen tillkommer såväl på kandidatlistan, dvs listan över ämnen som är kandidater att bli tillståndspliktiga, som listan över tillståndspliktiga ämnen i bilaga XIV till Reach. Den 21 augusti 2014 får t.ex. inte längre 4,4-diamino-difenyl-metan (MDA), och 5-tert-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylen (myskxylen) längre användas/sättas ut på marknaden utan tillstånd av Echa.

För mer information kontakta miljöhandläggare Sara Edlund Fredholm
Sara.Edlund.Fredholm@lansstyrelsen.se för mer information.

Lästips

http://www.kemi.se/Documents/Forfattningar/Reach/Amnen_pa_bilaga_XIV.pdf

http://www.kemi.se/Documents/Forfattningar/Reach/Amnen_pa_kandidatforteckningen_konsoliderad.pdf

TILLSYNSVÄGLEDNING
Från Länsstyrelsen Skåne